

## BILAG 1

### Spinnefiskeri - vælg den metode, som er mest skånsom mod fiskene

Gennem de sidste par år er der udviklet flere helt nye spinnefiskemetoder, som er optimeret til anvendelse af de mest skånsomme afkrogningsredskaber og genudsætningsteknikker. Ved at vælge disse metoder frem for traditionelle spinneteknikker - samt følge de øvrige anbefalinger i rapporten, bidrager du altså selv til at sikre en høj overlevelseshastighed på de fisk, som skal genudsættes.

#### DTU anbefaler:

Ved at montere din krog direkte på linen eller i en lille linestump, kan du bruge mindre kroge, som laver mindre krogår - samtidig med, at de lettere trænger ind. Montering sikrer en bedre krogning, end hvis du havde monteret de relativt små kroge direkte i springringen på normal vis.

Denne simple montering øger chancen for, at fisk, som er kroget dybt, overlever. Man kan nemlig let klippe krogen af, så fisken ikke skal svømme videre med blink, spinner eller wobler. Og du kan fiske videre med din favoritagn!

Den letteste måde at opnå denne effekt, er i al sin simpelhed at montere spinner, blink eller wobler med en **efterhængt krog**: Krogen bindes i en stump 0,45-0,50 mm nylon som vist på foto 1.a.

For erfarne fiskere, der har mod på at prøve kræfter med nye metoder, kan det anbefales at eksperimentere med andre former for efterhængte kroge eller "hook-extensions" som fx **helikopter-rigs** samt **gennemløbsmonteringer** og **release-takler**, som beskrives nedenfor. Disse metoder er endnu mere skånsomme over for fiskene end en simpel efterhængt krog.

Krogmonteringer	Vejledning
Efterhængt krog	<p><b>Spinner:</b> Både nylon, fluorocarbon og sågar kraftig fletline kan anvendes. Krog og linetafs monteres lettest og bedst med en <i>rapala</i>-knode, hvor øjet ikke er større end krogøjet (foto 1.a). Jo større spinner eller blink, desto længere skal linestumpen være for at eksponere en lille krog korrekt. På en Mepps str. 4-5 er en 2-4 centimeter lang linestump (målt fra bunden af spinnerkroppen til krogens øje) et godt udgangspunkt. Under alle omstændigheder må den ikke være så lang, at den kan hægte op på spinnerblad eller forfang/hovedline.</p> <p><b>Wobler:</b> Krogtafsen monteres som vist i det øje, som er monteret på woblerens bug. Længden justeres, så krogen hverken hægter op på forfang eller woblerens bagerste øje.</p>

<b>Helikopter-rig</b>	<p>Helikopter-rigget, som anvendes til spinnere, er i princippet er en "hook-extension" lige som den simple efterhængte krog. Krogtafsen bindes til spinnerens gennemgående wire med en ophængerknude. På en Mepps spinner må knuden <i>ikke</i> hvile på toppen af spinnerkroppen, hvor der er en skarp kant. Ophængerknuden strammes, lige over det første koniske messing lod på wiren - se foto 1.b Krogen monteres med en rapala-knude med en lille løkke.</p> <p>Helikopter-rigget giver lidt bedre krogning end den simple efterhængte krog, og det er samtidig nemmere at afkroge en dybtkroget fisk med disgorger på dette rig, fordi linestumpen er længere end ved en efterhængt krog.</p> <p>Med lidt øvelse tager helikopter-rigget ikke længere tid at lave end en efterhængt krog.</p>
<b>Helikopter-rig-kondom</b>	<p>På kondom-spinnere kan ophængerknuden hvile direkte på spinnerkroppen, fordi den ikke har nogle skarpe kanter her (foto 1.c).</p>
<b>Gennemløbsmonteringer</b>	<p>Fordelen ved disse monteringer (foto 2) – sammenlignet med en normalt monteret kunstagn eller brug af efterhængt krog – er, at det er betydeligt lettere og hurtigere at afkroge fisken under vandet.</p> <p>Selv i situationer, hvor fisken er kroget så dybt, at man slet ikke kan se agnen, er det en smal sag at afkroge fisken under vandet.</p> <p>Kunstagnen glider nemlig op ad linen, så disgorgeren ofte vil kunne påføres linen uden for fiskens hoved, og derefter kan skubbes ned ad linen og frigøre krogen.</p> <p>På den måde er det muligt yderst skånsomt at fjerne krogen – samtidig med at fiskens hoved er fuldstændig under vand hele tiden.</p>
<b>Release-takel</b>	<p>Releasetaklet er ligeledes en gennemløbsmontering, der sikrer en markant bedre krogning med små kroge på blink og woblere. Få foto 2 øverst kan du se, hvordan en wobler til åfiskeri monteres på et release-takel. For at kunne bruge wobleren med denne montering, skal woblerskeen modificeres: Vend den på hovedet i et skruestik og sav en slids i woblerskeen med en nedstryger. Operationen tager under et minut og belønningen for både dig og laksen er, at du fisker med den metode, som lettest muliggør en afkrogning, der foregår 100 % under vand – uanset hvor fisken er kroget.</p> <p>Inden du fisker sættes krogtafsen op i slidsen, som blokeres med et lille bitte stykke tungstensputty, der kan fås i de fleste større grejbutikker. Under fighten frigives tafsen fra woblerskeen, så wobleren kan glide op ad linen.</p>

Du kan finde mere udførlige instruktioner i, hvordan de forskellige knuder bindes samt hvordan du laver de beskrevne monteringer på [www.bursell.dk](http://www.bursell.dk).



Foto 1. Efterhængt krog - også kaldet hook-extension, praktiseres ved at montere wobler og spinner som på billederne, hvorved det er nemt at klippe kroget af, hvis fisken er dybt kroget. Krogen bindes i en stump 0,45-0,50 mm nylon. Krog og linetafs monteres lettest og bedst med en rapala-knude, hvor øjet ikke er større end krogøjet. a) Efterhængt krog, b) Helikopter-rig og c) Helikopter-rig på kondomspinner.



Foto 2: Gennemløbsmonteringer som disse, hvor kunstagnen kan glide frit op ad linen ved hug, har et stort potentiale i relation til at nedbringe dødeligheden ved genudsætning. De gør det nemlig muligt at afkroge fisken, mens den stadig er under vand. Med normale kunstagn, hvor krogen sidder direkte i kunstagnen, er den skånsomme afkrogning under vand som regel ikke mulig. Øverst: Release-takel. Midt: Gennemløbsblink. Nederst: Gennemløbsspinner Spinner (hjemmelavet).

## Sådan afkroger du fisken skånsomt

For at du kan afkroge fisken så skånsomt som muligt, skal du på fisketuren medbringe både tang, *disgorger* og saks.

For at få det rigtige greb om krogen, der sikrer en hurtig og skånsom håndtering, er det ikke ligegyldigt, hvilket redskab du vælger.

Redskab	Vejledning
<b>Krogløsertang (pean)</b>	<p>Når der anvendes mindre kroge, er det vigtigt, at krogløsertangen har små kæber samt er af en sådan kvalitet, at de giver et godt greb (foto 3.)</p> <p>Tangen bør have en låsemekanisme i håndtaget (foto 6), så du lettere kan fastholde grebet om krogen og få den ud hurtigt. En krogløsertang er det bedste afkrogningsværktøj, hvis krogen sidder i kæben eller forholdsvis yderligt.</p> <p>Krogløsertang med bøjet næb kan gøre det lettere af få krogen ud, når den sidder lidt dybere end yderst i kæben (foto 5).</p>
<b>Krogefjerner (disgorger)</b>	<p>Denne type af krogefjerner er suverænt mest skånsom til fisk, som er kroget dybt, fx i svælget. Via en slids køres krogløseren på linen og kan skubbes helt ned til krogen, som skubbes baglæns ud.</p> <p>Når krogen er fri, kan man ved at holde linen kontra afskærme krogspidserne fra at få fat igen på vej ud. Det er en stor fordel.</p> <p>Krogefjerner er den eneste, der kan anvendes, selv når man ikke kan se krog/agn, hvilket gør den til den mest velegnede krogefjerner til dybe krogninger, når fisken skal holdes 100 % under vand samtidig (foto 4).</p>
<b>Saks</b>	<p>Forskning viser, at det skader fisken mindre at klippe krogen af, når en fisk er ubehjælpeligt dybt kroget i fx gællerne.</p> <p>Derfor bør man naturligvis medbringe en saks på fisketuren. Nogle krogløsertænger har en saks, som er en del af kæberne, så man kan skære ned på antallet af redskaber, man skal huske at have med på fisketuren.</p>



Foto 3. Krogløsertænger. Kvalitets-krogløsere (også kaldet peaner) sikrer en skånsom afkrogning af især yderligt krogede fisk. Fra venstre mod højre ses først tre krogløser fra firmaet Dr. Slick: Standard, Barb Plier (særligt fremstillet til at klemme modhager ned) og Mitten. Til højre ses to krogløser fra Sierra: Hookrelease forsynet med en krogfjerner (disgorger), og en kombineret saks og krogløser.



Foto 4. Krogfjernere. Et udvalg af krogfjernere (også kaldet disgorgers) på det danske marked. Bemærk, at krogspidserne maskeres af fortykningen på disgorger-hovedet, så man ikke risikerer, at krognen får fat på ny, når den trækkes ud af munden på fisken. De viste krogløser fungerer perfekt på dybt krogede fisk op til 4-5 kilo, men til større fisk er de for korte. Til større laks, som er dybt kroget, bruges en krogfjerner, som er 25-30 centimeter lang.



Foto 5. Krogløsertang med bøjet næb. En krogløser som denne gør det lettere af få krogen ud, når den sidder lidt dybere end yderst i kæben. Modellen øverst kan anvendes til at guide krogløseren ned på rette sted og skubbe krogen baglæns ud, hvis det er svært at få fat med krogløsertangens kæber. Til ekstremt dybtkrogede fisk, er den dog ikke nær så god som de viste plastic-krogløsertænger, fordi den ikke afskærmer krogspidserne, når krogen føres ud af munden på fisken.

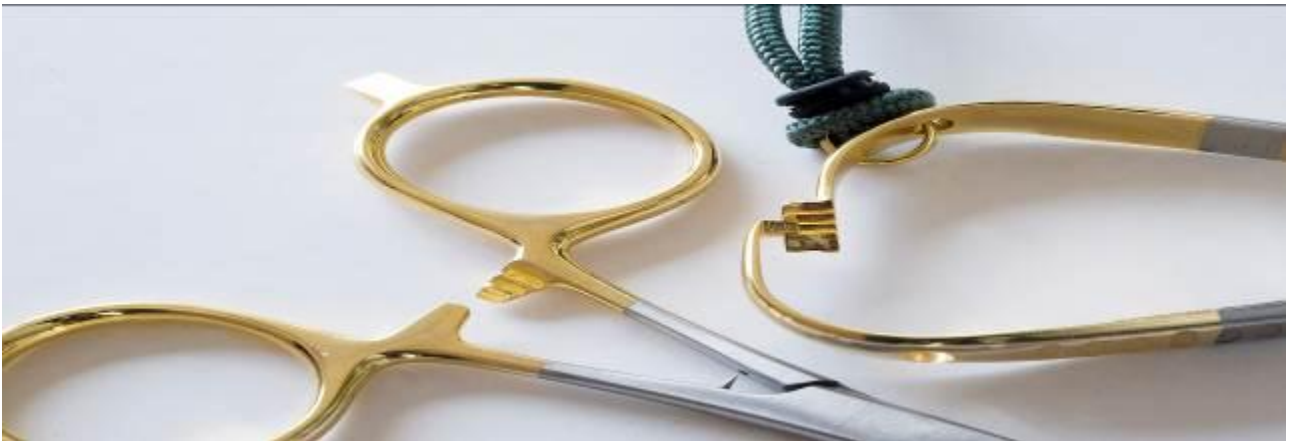


Foto 6. Krogløsertænger, som kan låses i position. Låsemekanismen på kvalitets-krogløsertænger som disse giver et bedre og mere sikkert greb om krogen.